

PHẬT THUYẾT THẬP THIÊN NGHIỆP ĐẠO KINH

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 25/07/2000

Giảng tại: Tịnh tông Học hội Singapore

Việt dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Tập 37

Chư vị đồng học, chào mọi người! Tối hôm qua, chúng tôi tham gia hoạt động ngày của mẹ của Hội giáo, hoạt động này rất có ý nghĩa. Sau khi trở về, chúng tôi lại tham gia buổi giới thiệu sơ lược về Hội giáo tại Phật đường ở lầu năm của Cư Sĩ Lâm chúng ta, cho nên cả buổi chiều hôm qua là tham gia hoạt động của Hội giáo. Tại rất nhiều khu vực quốc gia hiện nay, hoạt động ngày của mẹ đều được tổ chức rất long trọng, thực ra mục đích thật sự của nó là nhằm đề xướng hiếu đạo. Hôm qua họ chọn ra mười bà mẹ mẫu mực, chúng tôi cũng nghe bài phỏng vấn riêng với từng bà mẹ, mười bà mẹ này đều là anh hùng trong mắt của con cái các bà, đều là nhân vật vĩ đại, cừ khôi, quả thật họ đã phấn đấu trong đời sống vô cùng gian khổ để nuôi dưỡng con cái nên người, hơn nữa con cái trong xã hội đều rất có thành tựu, rất có công hiến. Năm xưa, cuộc sống của các bà vô cùng gian khổ, phần lớn là làm thuê, giúp việc cho người ta, kiếm một chút ít tiền để nuôi dạy con cái, chịu thương chịu khó. Rất đáng tiếc là trong trường hợp này không hề nhấn mạnh thêm tầm quan trọng của giáo dục gia đình, chúng ta biết rằng nền tảng của thế giới hòa bình, xã hội an định là gia đình.

Giáo dục của nhà Nho, bạn muốn hỏi nhà Nho rốt cuộc dạy người những điều gì? Chúng ta có thể thấy rất rõ ràng trong sách Đại Học, đây là tổng cương lĩnh giáo dục của nhà Nho, là một thiên văn chương rất có hệ thống. Phần mở đầu đã nói rõ ý nghĩa tông chỉ [của toàn kinh văn]: “*Đại học chi đạo, tại minh minh đức, thân dân, chỉ u chí thiện.*” (Đạo của Đại Học là ở chỗ làm sáng tỏ minh đức, thân dân, đạt đến chí thiện). Không lão phu tử cả đời dạy học chính là dạy ba câu này, ba câu này là tổng cương lĩnh của ngài, từ xưa đến nay có rất nhiều người giảng giải, trước thuật, nói rất nhiều. Nhưng nếu như chúng ta muốn đem Nho với Phật, thậm chí là đem kinh điển của tất cả tôn giáo trên thế gian tổng hợp lại để xem, thì chúng ta sẽ thể nghiệm càng sâu sắc hơn đối với ba câu nói này của Phu tử.

“Minh minh đức”, “minh đức” là danh từ, chữ “minh” phía trước là động từ. Minh đức, minh là quang minh, minh là trí tuệ, nhà Nho nói minh đức, nhà

Phật gọi là bản tánh. Nhà Phật nói bản tánh vốn dĩ đầy đủ vô lượng trí tuệ, vô lượng đức tướng; vô lượng trí tuệ, vô lượng đức tướng chính là minh đức mà trong sách Đại Học đã nói, đây chính là Phật trong đại kinh thường nói: *“Tất cả chúng sanh đều có trí tuệ, đức tướng của Như Lai”*, cho nên minh đức là thứ mà chúng ta vốn có. Nhưng minh đức vốn có hiện tại không còn minh rồi, đây chính là “vô minh” mà nhà Phật đã nói. Quý vị phải hiểu rằng vô minh với chân như bản tánh là một, không phải hai, vô minh là chúng ta đã mê mất bản tánh, đã mê mất tánh đức, cho nên biến thành vô tri. Nhà Nho dạy học, dạy điều gì vậy? Dạy “minh minh đức”, khôi phục minh đức của bạn, chữ “minh” phía trước là động từ, khôi phục minh đức chính là “minh tâm kiến tánh” mà nhà Phật nói, tâm tánh của chúng ta hiện nay không minh. Phật dạy học là dạy điều này, nhà Nho dạy học cũng dạy điều này.

Tôi hôm qua, chúng tôi nghe tiên sinh Thái Nỗ Đình giới thiệu Hồi giáo, Hồi giáo sùng kính duy nhất là đức thánh A-la. Họ nói A-la không phải là một người, A-la ở tận hư không khắp pháp giới, mọi lúc mọi nơi, đâu đâu cũng có ngài, vậy là giống với “chân như tự tánh” mà chúng ta thường nói, cùng ý nghĩa với “minh đức” mà nhà Nho nói. Cho nên họ cũng nói rất hay, A-la là hóa thân của chân lý. Do đó bạn nghĩ xem, tìm về cội nguồn của mỗi một tôn giáo, tuy khác đường nhưng cùng đích đến, chỉ là danh xưng không giống nhau thôi, thực ra ý nghĩa đều như nhau, đây chính là điều mà nhà Phật gọi là “phương tiện có nhiều cửa”. Tôn giáo khác nhau thì có các cách nói khác nhau, đó là phương tiện có nhiều cửa, nhưng cái được nói đến chỉ là một sự việc, một đạo lý, đạo lý này chính là chân lý. Nếu như chúng ta áp dụng trí tuệ, đức tướng vốn đầy đủ trong tự tánh vào trong đời sống hằng ngày của chúng ta, trong xử sự đối nhân tiếp vật thì đây chính là “thân dân”.

“Chỉ ư chí thiện” là phải làm đến tận thiện tận mỹ, đời sống của chúng ta tương ứng với tánh đức, chúng ta thường ngày làm việc cũng tương ứng với tánh đức, xử sự đối nhân tiếp vật từng li từng tí không có gì mà không tương ứng với tánh đức, đó gọi là “chỉ ư chí thiện”. Cho nên, đại đạo mà thánh hiền thể xuất thể gian nói đều là giống nhau, đáng tiếc là chúng ta mê mà không giác, chúng ta chưa làm được, chỉ nói suông thì không được, nhất định phải làm được, phải bắt đầu làm từ bản thân chúng ta. Hồi giáo không mời tôi đi giảng kinh, nếu họ mời tôi giảng kinh, tôi sẽ làm ra tấm gương cho họ thấy, vào giáo đường của họ phải dùng nghi lễ của họ, nhập gia tùy tục, chúng ta phải dùng lòng tôn kính nhất để lễ kính đức A-la. Đây là gì vậy? Đây là “minh đức, thân dân”, chúng ta thực hiện

“minh minh đức”, đạo lý như nhau. Khi đến Phật đường, nhất định phải hết lòng lễ kính Phật, chúng ta vào giáo đường Ki-tô, giáo đường Thiên Chúa, nhất định phải hết lòng lễ kính trước thập tự giá Giê-su, hết lòng lễ kính trước Thánh Mẫu, cùng việc chúng ta hết lòng lễ kính chư Phật Như Lai là như nhau, không hai không khác, vậy mới gọi là chân thật thực hiện. Phải có người dẫn đầu, phải nghiêm túc mà học tập. Tổng tiêu đề giảng kinh hoàng pháp tại các nơi trên thế giới ngày nay của chúng tôi là: *“Học vì nhân sư, hành vì thế phạm”*, hành vi, cách làm của chúng ta phải làm ra một tấm gương tốt cho người thế gian, nhất định phải đi làm, không làm không được, miệng nói mà không làm thì không có ai chịu tin bạn, rất khó thu được hiệu quả giáo dục.

Chúng ta nhìn thấy trong kinh điển, Thích-ca Mâu-ni Phật năm xưa trong thế gian này thị hiện làm Phật, giáo hóa chúng sanh, bên cạnh ngài, chúng ta thường xem thấy trong kinh điển, học trò của ngài có 1.250 người, đây là học trò xuất gia. Học trò tại gia: quốc vương, đại thần, trưởng giả, cư sĩ số lượng nhiều hơn, trong đây có rất nhiều người đều là chư Phật Như Lai, pháp thân đại sĩ hóa thân đến. Đến làm gì vậy? Phật thuyết pháp, họ biểu diễn, thật sự là người xướng, kẻ họa, xướng họa đều hay. Giáo hóa chúng sanh như vậy mới giúp chúng sanh mê hoặc điên đảo trong thế gian này tỉnh ngộ trở lại. Điều này trên hội Pháp Hoa, Phật cũng nói ra rồi, những đệ tử này đều là chư Phật tái lai, Xá-lợi-phất và Mục-kiền-liên trong kiếp lâu xa đã thành Phật rồi; Địa Tạng, Văn-thù, Phổ Hiền đều là cổ Phật tái lai, họ đảm nhiệm vai trò biểu diễn; Thích-ca Mâu-ni Phật giải thuyết. Các bạn xem vở kịch này diễn rất thành công.

Chúng ta hằng ngày nghiên cứu kinh giáo đều không hề nhìn ra được, không biết tự mình phải nên làm như thế nào. Tôi thường khuyến khích đồng tu, thử xem người hiện nay đang bị căn bệnh gì? Chúng ta phải làm thế nào giúp đỡ họ? Người hiện nay mê, chúng ta phải dùng giác ngộ để giúp họ. Người hiện nay tà tư tà kiến, chúng ta phải dùng chánh tri chánh kiến giúp đỡ họ. Người hiện nay thân tâm ô nhiễm nghiêm trọng, chúng ta dùng thanh tịnh để giúp đỡ họ. Bản thân chúng ta nhất định phải thường trụ trong “giác, chánh, tịnh”, quan sát sai lầm của chúng sanh, làm ra tấm gương cho họ xem. Ví dụ ngày nay trên thế giới, người người đều đang tranh danh đoạt lợi, đây là mê, đây là tà, đây là nhiễm, chúng ta phải làm ra tấm gương gì vậy? Chúng ta xả bỏ tất cả danh lợi, làm cho họ thấy. Những năm cuối nhà Thanh, đại sư Ấn Quang đã làm một tấm gương, đại sư Ấn Quang thường nói với người: “Tôi trên không một miếng ngói che mưa, dưới không mảnh đất cắm dùi, tôi cũng không sợ chết”, ngài không có gì cả. Người

thế gian thứ gì cũng muốn tranh, ngài triệt để buông xuống. Người làm tấm gương sớm nhất là Thích-ca Mâu-ni Phật, Thích-ca Mâu-ni Phật mọi thứ đều có cả, nhưng ngài xả bỏ toàn bộ, sống đời sống ba y một bát, tối ngủ dưới gốc cây, trải qua đời sống như vậy, buông xuống triệt để, nói cho mọi người biết là không tranh, thế gian thứ gì cũng là giả, xả sạch danh văn lợi dưỡng, làm tấm gương tốt cho chúng ta thấy. Chúng ta phải thật sự thể hội được từ những chỗ này.

Hiện nay, người thế gian bắt hiểu với cha mẹ, chúng ta phải đặc biệt làm ra tấm gương hiểu kính cha mẹ cho họ thấy. Ngày nay người thế gian bắt kính với thầy cô, không biết tôn sư trọng đạo, chúng ta phải làm gương, niệm niệm không quên ân đức của thầy cô. Người hiện nay là vong ân bội nghĩa, chúng ta phải làm nên tấm gương tri ân báo ân, đây là giáo dục. Chúng tôi đem chân dung của các thầy đều treo trong giảng đường, chúng tôi niệm niệm không quên các thầy, chúng tôi cúng dường chân dung của quán trưởng Hàn trong phòng học là tri ân báo ân, cho nên người ta thấy phòng học này của chúng tôi không giống như phòng học thông thường. Hiện nay người thế gian không biết mình có lỗi lầm, cho dù biết rồi cũng không chịu hối cải. Vì sao vậy? Vấn đề sĩ diện, sai rồi! Cổ nhân nói rất hay: *“Người không phải thánh hiền, ai mà không có lỗi, lỗi mà có thể sửa, chẳng thiện nào lớn hơn.”* Bạn có lỗi lầm mà bạn chịu sửa lỗi thì chư Phật hộ niệm, thiên long tán thán; bạn không chịu sửa lỗi, thế là bạn xong rồi, bạn không được cứu, bạn không biết sám hối. Điểm này Giáo hoàng của Thiên Chúa giáo đã làm nên một tấm gương cho người thiên hạ thấy. Mấy tháng trước, chúng tôi đọc thấy hai bài văn ở trên báo Singapore, Giáo hoàng đã sám hối với người trên toàn thế giới, 1.000 năm trước đây họ đã làm sai rồi, đặc biệt là kỳ thị, không thể khoan dung đối với những tôn giáo khác, ông mong thượng đế tha thứ. Trong thời đại năm 2.000 này, họ muốn sửa lỗi, muốn đối xử bình đẳng, giao lưu với các tôn giáo khác, thật tuyệt vời! Xứng đáng là lãnh tụ của thế giới, dừng cảm sửa lỗi.

Nền tảng của hòa bình, an định, phồn vinh, hưng vượng của xã hội, hạnh phúc của nhân dân là gia đình, hạt nhân nền tảng của gia đình là vợ chồng, vợ chồng hòa thuận thì thiên hạ liền thái bình, vợ chồng bất hòa thì xã hội sẽ có tai nạn, thế giới sẽ không thái bình, bạn nói xem quan hệ đó bao lớn? Cho nên chúng tôi thường nói, xã hội an định hoà bình là nhờ vào giáo dục, giáo dục có bốn loại là giáo dục gia đình, giáo dục nhà trường, giáo dục xã hội và giáo dục tôn giáo. Làm tốt bốn loại giáo dục này thì hòa bình, an định, hạnh phúc sẽ hiện thực ngay. Ngày nay xã hội loạn như vậy, nguyên nhân do đâu? Giáo dục đã thất bại triệt để.

Nhà Nho dạy chúng ta: *cách vật, trí tri, thành ý, chánh tâm, tu thân, tề gia, trị quốc, bình thiên hạ*. “Bình thiên hạ” nói theo lời hiện nay là thiên hạ thái bình, chúng ta ngày nay gọi là thế giới hòa bình. Cho nên trong phần tổng kết các ngài nói: “*Từ thiên tử cho đến thứ nhân đều lấy tu thân làm gốc.*” Thành ý, chánh tâm chính là “minh minh đức”, phương pháp của “minh minh đức” là ở “cách vật, trí tri”. “Cách vật” chính là nhà Phật gọi là đoạn phiền não chương, “trí tri” chính là phá sở tri chương, cho nên nhất định phải đoạn tập khí phiền não của chúng ta, như vậy mới có thể cứu được mình, mới có thể giúp đỡ chúng sanh khổ nạn trong thế gian này. Người giác ngộ và người mê hoặc dụng tâm không như nhau, người giác ngộ thì mỗi niệm vì tất cả chúng sanh, không hề nghĩ đến bản thân, người mê thì mỗi niệm nghĩ chính mình mà lơ là chúng sanh, mê ngộ khác biệt là ở chỗ này.

Chúng ta thấy thế xuất thế gian hầu như không có vị thánh nhân nào không chú trọng giáo dục gia đình, nhà Nho nói nhiều, nhà Phật cũng nói rất nhiều. Chúng ta thử xem kinh điển của những tôn giáo khác cũng đều nói không ít, giáo dục gia đình là gốc. Nhà Nho và Phật nói về hiếu, những gì đã nói thật sự đạt đến cứu cánh viên mãn, chúng ta phải tỉ mỉ mà thể hội để thúc đẩy hiếu đạo.

Thực hiện hiếu đạo chính là thập thiện nghiệp. Phật dạy chúng ta “tịnh nghiệp tam phước”, đó là căn bản tu học của nhà Phật, điều thứ nhất là: “*Hiếu dưỡng cha mẹ, phụng sự sư trưởng, từ tâm không giết, tu thập thiện nghiệp.*” Hay nói cách khác, hiếu thân, tôn sư, từ bi đều là thực hiện trong thập thiện nghiệp, nếu không tu thập thiện thì những điều trước đó đều là nói suông, đều là khẩu hiệu không thiết thực mà thôi, nhất định phải thực hiện, thực hiện chính là phải tu thập thiện. Nhưng thập thiện không chỉ có Phật nói, mà tất cả tôn giáo đều nói, nhà Nho cũng nói. Do đây có thể biết, thập thiện là khoa mục chung mà thánh nhân thế xuất thế gian dạy học, chúng ta phải nghiêm túc tu học, đặt nền tảng cho pháp xuất thế gian, dứt khoát không được lơ là.